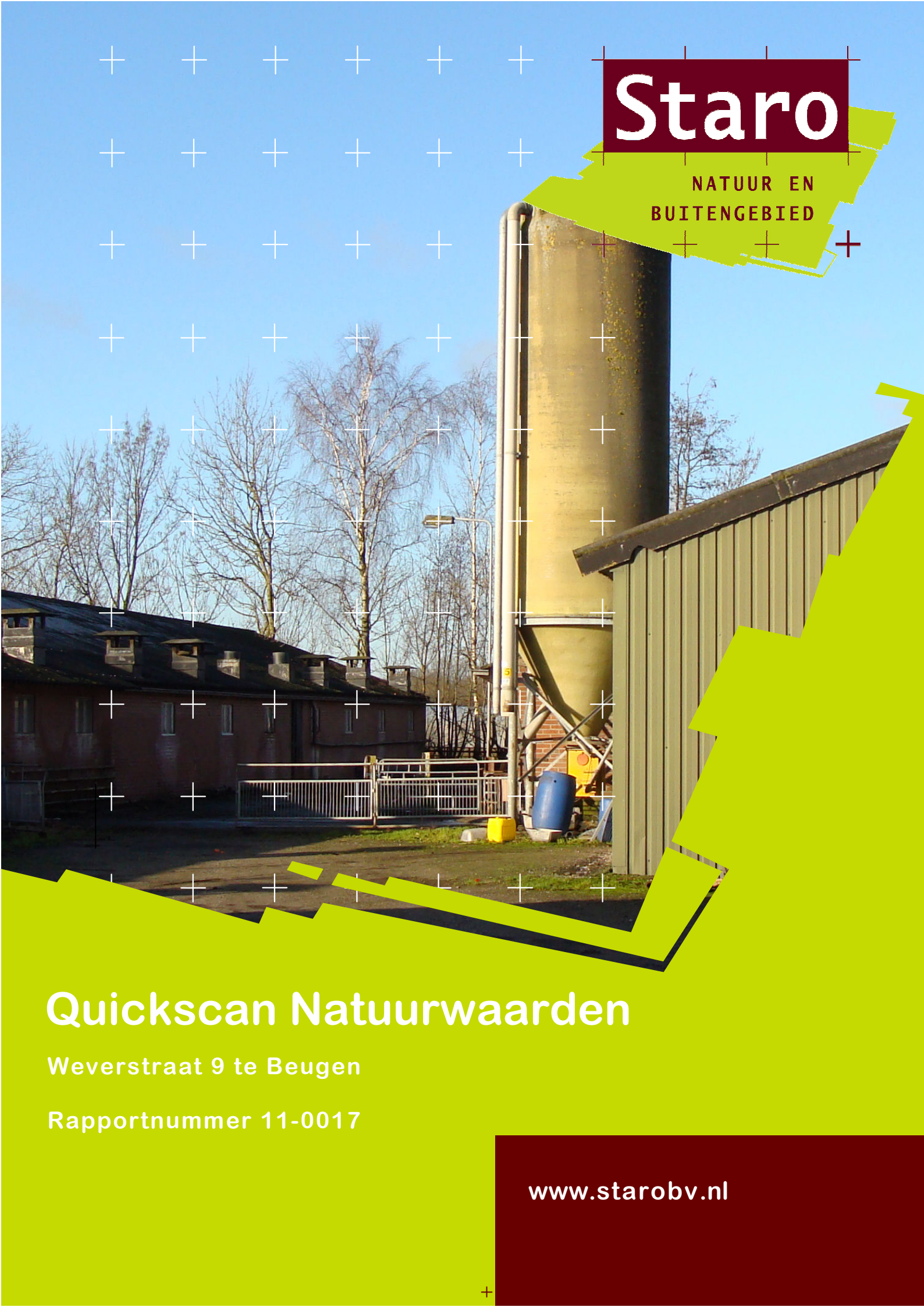

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quicksan Natuurwaarden

Weverstraat 9 te Beugen

Rapportnummer 11-0017

www.starobv.nl

Quickscan natuurwaarden

Plangebied Weverstraat 9 te Beugen

Januari 2011

Rapportnummer: P11-0017

In opdracht van: Staal Makelaars
Brieltjenspolder 40
4921 PJ Made

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Onderzoek	3
2.1	Methode	3
2.2	Ligging en beschrijving plangebied	4
2.3	Bronnenonderzoek	5
2.4	Beschermde soorten	6
3	Effecten	9
3.1	Voorgenomen plannen	9
3.2	Effecten op beschermde soorten	9
3.3	Effecten op beschermde gebieden	10
3.4	Mitigerende en compenserende maatregelen	10
4	Geraadpleegde bronnen	12
	Literatuurlijst	13
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om een BiO woning op te richten aan de Weverstraat 9 te Beugen (kadastraal bekend gemeente Boxmeer, sectie R, nummer 824). De BiO woning zal gerealiseerd worden op het huidige erf (agrarische bouwblok). In verband met de ruimtelijke procedures en daarvoor noodzakelijke onderzoeken dient onderzocht te worden welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden. Hierbij wordt gekeken naar gebiedsgerichte en soortgerichte bescherming.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura 2000-lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden, om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode en het plangebied. Daarnaast wordt de aanwezigheid van beschermde soorten besproken. De effecten van de geplande ingrepen op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van provincie Noord-Brabant, de website Waarneming.nl en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Vervolgens heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 20 januari 2011 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: zonnig en circa 2 graden Celsius.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Weverstraat 9 te Beugen, gemeente Boxmeer. In figuur 1 is de exacte ligging van het plangebied te zien. In (figuur 2) is de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied

Figuur 2. Grove begrenzing van het plangebied (rood omlijnd)

In het plangebied staat een woonhuis met twee varkensstallen en een loods. Rondom het woonhuis ligt een siertuin met vooral gras en een aantal bomen en struiken. Er is geen oppervlaktewater aanwezig in het plangebied. Een bomenrij splitst het plangebied in tweeën. Ten westen van de bomenrij bevindt zich weiland.

Foto 1. varkensstallen

Foto 2. Siertuin, op achtergrond bomenrij en stal

Foto 3. Weiland achter bomenrij

Foto 4. Stalrichting

2.3 Bronnenonderzoek

Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EL&I en de provincie Noord-Brabant blijkt dat het plangebied zich niet in Natura 2000-gebieden, Wetlands of Beschermd- of Staatsnatuurmonumenten bevindt. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Oeffelter Meent) ligt ongeveer 3,5 km noordoostelijk van het plangebied.

Gebieden (P)EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EL&I en de website van provincie Noord-Brabant blijkt dat het plangebied op ongeveer 500 meter gelegen is van de EHS, natuurgebied De Vilt.

Beschermde soorten

Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens die afkomstig zijn uit verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig. Daarnaast is gebruikgemaakt van gegevens van de provincie Noord-Brabant en van de website Waarneming.nl.

2.4 Beschermde soorten

Flora

Het plangebied is grotendeels verhard met bebouwing. Op het terrein zijn twee bomenrijen aanwezig. Daarnaast bestaat het perceel voornamelijk uit kort gemaaid grasland en een siertuin met enkele (fruit)bomen en struiken. Hierdoor ontbreekt geschikt biotoop voor beschermde of bijzondere planten.

Conclusie: in het plangebied komen geen beschermde of bijzondere planten voor.

Vlinders en libellen

Uit de atlas de dagvlinders van Nederland (2006) blijkt dat geen beschermde dagvlindersoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied. De atlas van de Nederlandse libellen (2002) maakt geen melding van beschermde libelsoorten in de buurt van het plangebied. Bevindingen van het veldbezoek tonen dat er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van deze beschermde soorten dagvlinders. Beschermde dagvlinders vinden voortplantingsbiotoop op specifieke waard- en nectarplanten, die in het plangebied niet aanwezig zijn. Door het ontbreken van oppervlaktewater zijn geen voortplantingsmogelijkheden voor libellen aanwezig. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde, soorten dagvlinders en libellen in het plangebied voorkomen.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Beschermde soorten mieren en kevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen of wateren met spaarzame vegetatie, een minimale waterdiepte van 50 cm en maximaal matig voedselrijk water. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat geschikte biotopen in het plangebied niet aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van (beschermde soorten) vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

Reptielen en amfibieën

Volgens de werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant (RAVON, 2005) zijn binnen enkele kilometers afstand van de onderzoekslocatie de volgende amfibiesoorten soorten waargenomen: Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en groene kikker-complex. In de buurt van het onderzoeksgebied komen geen reptielen voor. Dit blijkt ook uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009).

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied geschikt is als landbiotoop voor bruine kikker en gewone pad. Door het ontbreken van oppervlaktewater is in het plangebied geen voortplantingswater aanwezig voor de amfibiesoorten. Ook is het plangebied door het ontbreken van oppervlaktewater ongeschikt als leefgebied voor het groene kikker-complex, en de genoemde salamandersoorten.

Conclusie: mogelijk komen gewone pad en bruine kikker (beide FFlijst 1) voor in het plangebied. Voor overige soorten amfibieën is het plangebied niet geschikt als leefgebied. Reptielen komen in de buurt van het plangebied niet voor.

Vogels

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het plangebied voor een aantal, vooral cultuurvolgende vogelsoorten, geschikt is als leefgebied. Tijdens het veldbezoek zijn koolmees, pimpelmees, roodborst, gaai en heggenmus (alle FFlijst vogels) waargenomen. Het plangebied is in zijn geheel geschikt als foerageergebied en de varkensstallen en de klimop die plaatselijk tegen de stallen groeit kunnen als nestgelegenheid dienen voor enkele vogelsoorten. Ook de bomen en struiken binnen het plangebied kunnen als nestgelegenheid dienen. Rondom de stallen zijn uitwerpselen gevonden van verschillende soorten vogels.

Uit gegevens van Waarneming.nl blijkt dat steenuil op ongeveer 1 km van het plangebied broedt. Het leefgebied van de steenuil is jaarrond beschermd. Het plangebied is matig geschikt als broedgebied voor de steenuil, nestlocatie wordt niet in het plangebied verwacht. Mogelijk foerageert de steenuil in het weiland. Aanwijzingen dat andere vogels, waarvan het leefgebied jaarrond beschermd is, in het plangebied voorkomen zijn niet aangetroffen.

Conclusie: het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en tevens als foerageergebied voor verschillende cultuurvolgende vogelsoorten (FFlijst vogels). Voor steenuil is het plangebied marginaal geschikt.

Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en het beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis en watervleermuis (FFlijst 3) voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens et al. 2009) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandt's vleermuis.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. De spouwmuren en de stootvoegen van de varkensstallen zijn een aantal jaren geleden dichtgemaakt. Een gedeelte van de stallen heeft een houten betimmering waar vleermuizen achter zouden kunnen kruipen. Hier zijn echter geen sporen

gevonden die duiden op bewoning door een groep vleermuizen. Tevens lopen er geen vliegroutes van en naar het plangebied, waardoor het gebruik van de stallen door een vleermuiskolonie niet aannemelijk is. Mogelijk gebruikt een enkele vleermuis het plangebied incidenteel wel als tijdelijke verblijfplaats.

De te slopen varkensschuren zijn geen geschikte verblijfplaats voor een zolderbewonende soort als gewone grootoorvleermuis. Daarnaast zijn in het gebied geen bomen met holten aanwezig, waar boombewonende vleermuissoorten een verblijfplaats kunnen hebben.

Das

In natuurgebied De Vilt en omgeving komen dassen voor. In het plangebied zijn geen sporen, zoals wissels, latrines of eetsporen, van de das aangetroffen. Door de aanwezigheid van bebouwing en erfverharding zijn er in het plangebied geen mogelijkheden voor das voor het vormen van een vaste verblijfplaats. Het weiland dat bij het plangebied hoort is, gezien de ligging, marginaal geschikt als foerageergebied voor de das. Het weiland is tussen 2 gebieden met bebouwing gelegen en naar het weiland toe lopen geen heggen of houtwallen.

Steenmarter

De steenmarter rukt op in Nederland. De steenmarter is in de afgelopen 10 jaar waargenomen in Cuijk. In de directe omgeving van het plangebied is de steenmarter nog niet gemeld. De aanwezige varkensschuren zijn relatief ontoegankelijk voor de steenmarter en bieden daarnaast geen potentiële ruimtes die als verblijfplaats voor steenmarter kunnen dienen. In het plangebied zijn geen sporen van steenmarter aangetroffen. De aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van steenmarter op de onderzoekslocatie wordt niet aannemelijk geacht.

Overige zoogdieren

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten mol, egel, konijn en diverse muizensoorten (alle FFlijst 1) het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

Conclusie: het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFlijst 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Het plangebied is geen belangrijk foerageergebied voor de das. Het is niet aannemelijk dat steenmarter in het plangebied een vaste rust- of verblijfplaats heeft. Voor vleermuizen (FFlijst 3) is het plangebied geschikt als foerageergebied. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is niet aannemelijk in het plangebied.

3 Effecten

3.1 Voorgenomen plannen

Op een deel van het perceel van Weverstraat 9 te Beugen zal een nieuw woonhuis worden gerealiseerd. Hiervoor worden twee stallen gesloopt. Het woonhuis met siertuin wordt behouden. Gedetailleerde inrichtingschetsen zijn niet in het bezit van Staro Natuur en Buitengebied.

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoren tot het leefgebied van beschermde amfibieën, vogels en zoogdieren. In het onderstaande wordt beschreven welke effecten optreden.

Amfibieën

Mogelijk wordt het plangebied door gewone pad en bruine kikker (beide FFlijst 1) benut als landbiotoop. Door herinrichting vindt vernietiging van het leefgebied plaats. Echter door de sloop van de stallen en de aanleg van groen in de vorm van siertuin ontstaat mogelijk nieuw leefgebied voor amfibieën.

Vogels

Een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) benut de bomen, struiken en de (klimop aan de) varkensstallen in het gebied als foerageergebied en nestgelegenheid. Door het verwijderen van de bomen en struiken en de stallen verdwijnt foerageergebied. Na herinrichting zal het gebied echter nog steeds geschikt zijn als foerageergebied voor deze vogelsoorten. Daarnaast is in de directe omgeving in ruime mate gelijksoortig broed- en foerageergebied aanwezig.

Ook voor de steenuil, die op ongeveer 1 km afstand van het plangebied in een nestkast broedt, is in de omgeving voldoende foerageergebied aanwezig. Steenuilen foerageren in het broedseizoen tot ongeveer 300 meter van de nestkast, het weiland binnen het plangebied, dat op ongeveer 1 km afstand ligt van de nestkast, is derhalve niet belangrijk voor de steenuil. Effecten van de plannen op vogels door verlies van broed- en foerageergebied te verwaarlozen.

Zoogdieren

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Het weiland dat bij het plangebied hoort is marginaal geschikt als foerageergebied voor de das. Het weiland is tussen twee woningen gelegen en het weiland is in een open gebied gelegen, er lopen geen heggen of houtwallen naartoe. In de omgeving van De Vilt zijn meerdere veel geschiktere weilanden beschikbaar als foerageergebied voor de das. Het bebouwen van het weiland zal geen negatief effect hebben op de das.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, eventuele effecten door tijdelijke verstoring tijdens bouwwerkzaamheden zijn te verwaarlozen. Verblijfplaatsen zijn in het plangebied niet aannemelijk. Mogelijk gebruikt een enkele vleermuis de bebouwing in het plangebied incidenteel als tijdelijke verblijfplaats.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in de buurt van een Natura 2000-gebied. Het plangebied is gelegen op ongeveer 500 meter van de EHS, De Vilt. Herinrichting van het plangebied zal geen effect hebben op de EHS.

3.4 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (bijvoorbeeld vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Vogels

Voor de meeste vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, verstorende werkzaamheden, zoals verwijdering van bomen, struiken en gebouwen en de klimop tegen de gebouwen, niet kunnen plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting vóór aanvang van het broedseizoen van vogels te verwijderen of het terrein ongeschikt te maken, wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Wat betreft vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat het functioneren van het gebied als foerageergebied niet wordt geschaad. Vaste rust- en

verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in het plangebied niet aanwezig. Mogelijk gebruikt een enkele vleermuis de betimmering van een van de varkensstallen als tijdelijke verblijfplaats. Om schade aan deze dieren te voorkomen dient de gevelbetimmering buiten de gevoelige perioden van vleermuizen verwijderd te worden. Het verwijderen van de gevelbetimmering kan gebeuren in augustus en november t/m half maart. Schade aan individuen wordt op deze manier voorkomen.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusies

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in de buurt van een Natura 2000-gebied of de EHS. Herinrichting van het plangebied zal hierop geen effect hebben.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen op FFlijst 1. Voor deze soorten geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig. Mogelijk gebruikt een individuele vleermuis de gevelbetimmering incidenteel als verblijfplaats. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze, zoals is beschreven in paragraaf 3.4, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van eventueel aanwezige vleermuizen.

Soorten van FFlijst vogels

De voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze, zoals is beschreven in paragraaf 3.4, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Concluderend kan gesteld worden dat:

- de aanbevelingen voor vogels, zoals beschreven in paragraaf 3.4, in acht genomen dienen te worden;
- de aanbeveling voor vleermuizen, zoals beschreven in paragraaf 3.4, in acht genomen dient te worden;
- de werkzaamheden voor de overige soortgroepen in het plangebied geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;
- altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Creemers R. et al., De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, RAVON, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Delft, Van J.J.C.W. en Schuitema W. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant, Stichting RAVON, Nijmegen, 2005.
- Dijkstra K, D, B. et al., De Nederlandse libellen, Nederlandse Fauna 4, Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2002.
- Bos F. et al., De dagvlinders van Nederland, Nederlandse Fauna 7, De Vlinderstichting, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2006.
- Limpens, H. et al., Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. Vleermuizen en planologie, Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem, 2009.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Den Haag 26 augustus 2009.
- Twisk, P. en Limpens, H. Een thuis voor een vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant, Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem, 2006.

Internet

- www.brabant.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- waarneming.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfsplaatsen. Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te

maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.